

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการ
เรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชายโสธร เขต 1*

PARTICIPATORY ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
THE LEARNING MANAGEMENT EFFICIENCY OF TEACHERS IN
EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER YASOTHON PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

สุพจน์ สุระเพิ่ม¹, ยูวติดา ชาปัญญา²

Suphot Suraphearm¹, Yuvatida Chapanya²

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด^{1,2}

Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University^{1,2}

Email : suphotsuraphearm@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา 3) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสธร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้านพบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา คือ ด้านความไว้วางใจ ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนและกำหนดเป้าหมายด้านความผูกพันต่อองค์กรโดยตัวแปรทั้ง 3 ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 23.20 ($R^2 = .232$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา; ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู; ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

This research first sought to investigate the participatory administration of the school administrators, then measure the efficiency of the teachers' learning management in educational institutions, and finally examine the effectiveness of the participatory management of the school administrators on the teachers' learning management efficiency in educational institutions. A five-level Likert-scale questionnaire was administered to 291 school administrators and teachers from the educational institutions in the Office of Yasothon Primary Educational Service Area 1. The descriptive statistics (mean, standard deviation, and percentage) and inferential statistics (correlation and multiple regression) were employed in the analysis.

The results showed that 1. The participatory administration of school administrators was rated as the highest. When specific perspectives were taken into account, it was found that the perspective of work pragmatically performed at the greatest level. 2. The followed by teacher efficiency. Plus, the relationship between teachers and students showed significance at the highest level. 3. The participatory administration of the school administrators contributing to the learning management efficiency of the teachers in the educational institutions included trust-worthiness, plan and goal settings, and the incorporation with the organization. The regression coefficient showed that these three variables positively contribute to the efficiency of teachers' learning management, revealing a statistical significance ($p < 0.01$) with a predictive contribution of 23.20% ($R^2 = .232$).

Keywords : Participatory administration of school administrators; The learning management efficiency of teachers; School Administrators

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ประกอบกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องมีการปฏิรูปความเชื่อมโยงกันทั้งหลักสูตรและการเรียนการสอน ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่ การพัฒนาครูและการพัฒนาระบบการ

ทดสอบ การวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน เชื่อมโยงกับหลักสูตรการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557)

สถานศึกษาเป็นองค์กรทางสังคมที่มีความสำคัญในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินการเพื่อพัฒนาความรู้ สติปัญญา ทักษะต่าง ๆ ความเป็นพลเมือง ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นอกจากนี้สถานศึกษายังมีหน้าที่ติดตาม พัฒนาและเชื่อมโยงองค์ความรู้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ตลอดจนสังคมโดยกว้าง สถานศึกษาจึงเป็นองค์กรที่เป็นรากฐานในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประชาคมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว สถานศึกษาจำเป็นต้องมีโครงสร้างกระบวนการ และยุทธศาสตร์ ซึ่งต้อง อาศัยหลักการวิธีการ และทฤษฎีการบริหารองค์กรและการศึกษาในการบริหารจัดการ (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2554)

การปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีผลกระทบต่อการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะดำเนินการให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กล่าวคือ ครูที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพจะสามารถใช้หลักสูตรและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาศักยภาพในตัวผู้เรียนให้สูงขึ้น(นุชลีอุปถัมภ์, 2555) การพัฒนาศักยภาพในตัวผู้เรียนให้สูงขึ้น มีความเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของครูเนื่องจากครูเป็นผู้จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดจนทำให้ผู้เรียนได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ การที่ครูจะมีประสิทธิภาพการสอนที่ดีนั้นควรต้องมีลักษณะความเป็นครูที่ดี และที่สำคัญยิ่งกว่าการสอนที่ดีต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนอยู่เสมอเพื่อช่วยปรับปรุงแก้ไขพัฒนานักเรียนให้บรรลุเป้าหมายคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานของสถานศึกษา (Bloom,1976)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ซึ่งการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆ หรือกิจกรรมต่างๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหาร การใช้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์กรนั้น บุคคลต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการหรือปฏิบัติภารกิจต่างๆเป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพันต่อกิจกรรมและองค์กร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู ทำให้เกิดการระดมทรัพยากรด้านการเงิน ด้านวิชาการ และด้านพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสร้างความยืดหยุ่นในการทำงานทำให้การบริหารและการตัดสินใจทำด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและโครงการใหม่ๆ (วสันต์ สัตยคุณ, 2554)

จากรายงานผลการทดสอบด้านคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศมีผลคะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ลดลง เมื่อพิจารณารายกลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่าคะแนนเฉลี่ยลดลงทุกรายวิชา(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1)

เขต 1, 2563) ผลการทดสอบดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 และผลของการวิจัยคาดว่าจะประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการนำผลการวิจัยนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาให้ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ผลการวิจัยทำให้ทราบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปพัฒนาตนเองในส่วนที่ยังเป็นจุดอ่อนเพื่อพัฒนาให้เป็นที่จุดแข็งต่อไปและยังเป็นข้อเสนอแนะสำหรับเขตพื้นที่การศึกษาในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด

3.2 ผลการวิจัยทำให้ทราบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพัฒนาโรงเรียน ในสังกัดของตนต่อไป

3.3 ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านใดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามุประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษายิ่งขึ้นไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำแนกเป็น

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 153 คน และครู จำนวน 1,040 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,193 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 291 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) การได้มาของกลุ่ม ตัวอย่างผู้วิจัยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert's Scale เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการ เรียนรู้ของครูในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนด ตัวเลือกไว้ 5 ระดับตามวิธีการของ Likert's Scale เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหาร และครูด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 291 ชุด และสามารถเก็บข้อมูลกลับคืนมาได้ 291 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.4.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม

- 1) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)
- 2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

- 4.4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

- 4.4.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

5. ผลการวิจัย

5.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธรเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ที่เหลืออยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.71$) รองลงมาคือด้านความผูกพันต่อองค์กร ($\bar{X}=4.67$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย ($\bar{X}=4.39$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธรเขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านความไว้วางใจ	4.47	.53	มาก
2	ด้านการตัดสินใจ	4.44	.55	มาก
3	ด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย	4.39	.56	มาก
4	ด้านการปฏิบัติงาน	4.71	.33	มากที่สุด
5	ด้านความผูกพันต่อองค์กร	4.67	.39	มากที่สุด
	รวม	4.54	.36	มากที่สุด

5.2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ที่เหลืออยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ($\bar{X}= 4.59$) รองลงมา คือ ด้านความกระตือรือร้นของครูในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}= 4.53$) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}= 4.50$) ด้านกลวิธีในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}= 4.49$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}= 4.44$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	4.59	.37	มากที่สุด
2	ด้านกลวิธีในการจัดการเรียนรู้	4.49	.40	มาก
3	ด้านความกระตือรือร้นของครูในการจัดการเรียนรู้	4.53	.42	มากที่สุด
4	ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.44	.43	มาก
5	ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.50	.42	มาก
	รวม	4.51	.34	มากที่สุด

5.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง($r_{xy} = .478$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 1 พบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ด้านความไว้วางใจ(X_1) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย(X_3) ด้านการตัดสินใจ(X_2) ด้านความผูกพันต่อองค์กร(X_5) และด้านการปฏิบัติงาน (X_4) ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y	ระดับความสัมพันธ์
X_1	1.000	-	-	-	-	.448**	ปานกลาง
X_2	.818**	1.000	-	-	-	.421**	ปานกลาง
X_3	.772**	.854**	1.000	-	-	.443**	ปานกลาง
X_4	.150*	.114	.169**	1.000	-	.323**	น้อย
X_5	.225**	.138*	.172**	.542**	1.000	.375**	น้อย
X	.873**	.875**	.880**	.442**	.489**	.478**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยการคัดเลือกตัวแปรเพื่อพิจารณาโดยใช้การถดถอยแบบมีขั้นตอน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความไว้วางใจ(X_1)ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 1 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 19.40 เมื่อเพิ่มด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย(X_3) เข้าไปมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 21.80 และเพิ่มด้านความผูกพันต่อองค์กร(X_5) เข้าไปมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 23.20 แสดงว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความไว้วางใจด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมายและเพิ่มด้านความผูกพันต่อองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 23.20 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน เพื่อค้นหาตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1

โมเดล	ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	F	P
1	X ₁	.440	.194	69.362**	.000
2	X ₁ , X ₃	.466	.218	40.054**	.000
3	X ₁ , X ₃ , X ₅	.481	.232	28.837**	.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.5 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธรเขต 1 ตัวแปรที่ถูกนำเข้าสู่สมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา คือ ด้านความไว้วางใจ(X₁)ด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย(X₃)และด้านความผูกพันต่อองค์กร (X₅) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .144,.149 และ.104 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .223, .245และ.121 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E.est	β	t	p
X ₁	.144	.053	.223	2.714**	.007
X ₃	.149	.049	.245	3.007**	.003
X ₅	.104	.046	.121	2.287*	.023

R = .481, R² = .232, a = 2.726 S.E.est Y = .30026

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธรเขต 1 ตัวแปรที่ถูกนำเข้าสู่สมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา คือ ด้านความไว้วางใจ(X₁)ด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย(X₃)และด้านความผูกพันต่อองค์กร (X₅)ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธรเขต 1 ได้ร้อยละ 23.20 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 2.726 + .144X_1 + .149X_3 + .104X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .223Z_{x1} + .245Z_{x3} + .121Z_{x5}$$

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการปฏิบัติงานเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักและเข้าใจในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น บุคลากรในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีพฤติกรรมในส่งเสริมให้ครูทำงานที่สอดคล้องและส่งเสริมกันแบบมีอาสาสมัครมีส่วนร่วมในการทำงานที่ได้รับมอบหมายประสานงานขอความร่วมมือจากองค์กรหรือหน่วยงานอื่นให้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบส่งเสริมให้ครูได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ริเริ่ม วางแผน เพื่อสนับสนุนด้านทรัพยากรแก่ครูในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและครูทุกคนมีส่วนร่วมในการใช้ประสบการณ์มาพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในเรื่องของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

ซึ่งเป็นภารกิจของสถานศึกษาที่ต้องให้ผู้มีส่วนร่วมทั้งผู้บริหารและครูใช้ทักษะกระบวนการในการบริหารจัดการ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของชิตพล สุวรรณผา (2556) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการได้รับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถและมีอำนาจในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญขององค์กร ได้รับความเชื่อถือในความรู้ความสามารถและให้โอกาสบริหารงานแทนด้วยความมั่นใจว่าจะทำงานได้สำเร็จ มีการให้เกียรติซึ่งกันและกันโดยไม่ต้องมีคนคอยควบคุมกำกับติดตาม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นวางแผนการทำงาน ตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีส่วนร่วมในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ตัดสินใจในการทำงานได้อย่างอิสระ และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องบุคลากรมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลอร นิลพิบูลย์(2563) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 1 ได้จัดให้มีโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีการจัดค่ายวิชาการระดับกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษามีการออกเยี่ยมค่ายกำกับติดตามดูแลและนิเทศครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะถือว่าครูเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อโครงสร้างทางสังคมเนื่องจากครูมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Medley (2003) กล่าวว่าประสิทธิภาพการสอนของครูเป็น

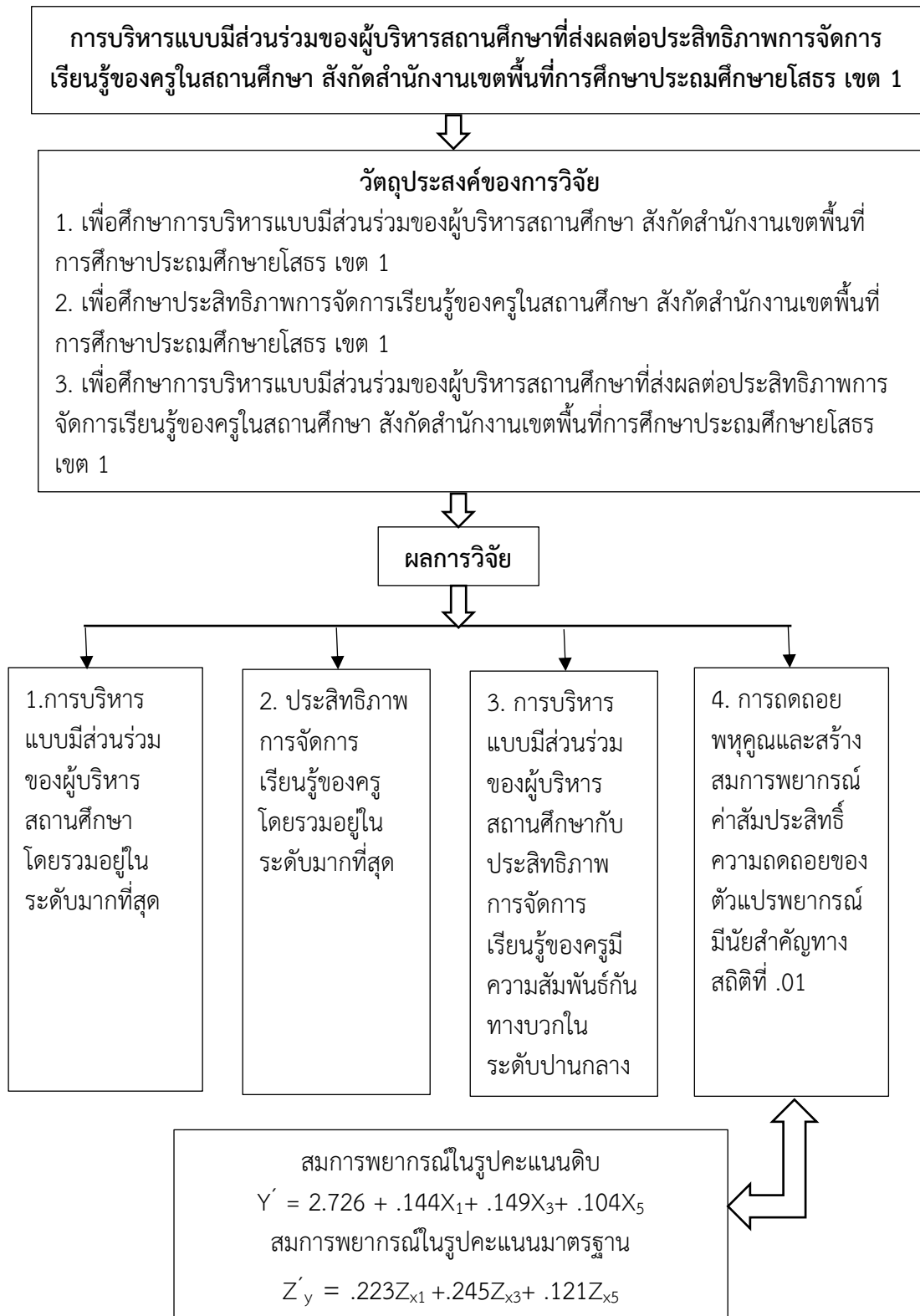
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูและความเจริญงอกงามด้านการพัฒนาการของนักเรียนที่เกิดจากผลการสอนนั้นประสิทธิภาพการสอนจึงเกี่ยวข้องกับลักษณะการสอนที่ครูเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรงในชั้นเรียนโดยพิจารณาจากการจัดเนื้อหาให้เป็นระบบและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนมีการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอนตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรนภา กิตติวิภาส และคณะ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของครูกับประสิทธิภาพการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ผลการวิจัย พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมชัย ชัดเกล้า และคณะ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

6.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วยด้านความไว้วางใจด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมายและด้านความผูกพันต่อองค์กร สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 23.20 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงการยอมรับว่าครูมีความรู้ความสามารถแสดงออกถึงความเชื่อถือต่อครูให้ปฏิบัติงานโดยไม่เข้าไปควบคุม มอบหมายงานที่สำคัญแก่ครูให้ปฏิบัติ ได้วางแผนการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบด้วยตนเอง รายงานความก้าวหน้าของงานเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังข้อมูลของครูในการพัฒนาการศึกษาโดยตรงไปตรงมาเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น ให้กำลังใจครูได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารขอคำปรึกษาหารือจากครูบ่อยๆ ทั้งในที่ประชุมและสถานที่ทั่วไป สนับสนุนให้ครูเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอยู่เสมอ สร้างบรรยากาศในการทำงานแบบกัลยาณมิตร ให้อำนาจในการทำงานและให้ความไว้วางใจแก่ครูยอมส่งผลให้ครูสามารถแสดงศักยภาพในการปฏิบัติงานออกมาได้อย่างเต็มความสามารถปรากฏผลในรูปแบบของประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Rojas & Ronald (2000) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำซึ่งจะต้องทำงานร่วมกับบุคลากรในการแก้ปัญหา ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่อการแก้ปัญหาซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีที่ผู้บริหารจะทำให้ครูไว้วางใจ ความไว้วางใจจะต้องปรับทั้งในเรื่องความรู้และความร่วมมือกันปฏิบัติงาน การคงไว้ซึ่งความไว้วางใจในองค์กร ผู้บริหารเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานในองค์กร ดังนั้นผู้บริหารจะต้องเข้าใจถึงระดับความไว้วางใจที่มีอิทธิพลภายในองค์กรรวมทั้งครูและบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตติกาญจน์ สกกุลเดช (2552: 160–164) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษาเชิงสำรวจประกอบด้วย 6 องค์ประกอบด้านทักษะความเป็นครูด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการเสริมแรงด้านการนิเทศภายในด้านขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านบุคลิกภาพของครู

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความไว้วางใจด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมายและด้านความผูกพันต่อองค์กร สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของ

ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้

7. องค์ความรู้ใหม่

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีนโยบายในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาทุกด้านให้เป็นรูปธรรม

8.1.2 สถานศึกษาควรจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ครบทุกด้าน

8.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความไว้วางใจ เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายให้ครูปฏิบัติงานที่สำคัญโดยปราศจากการควบคุมเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานในความรับผิดชอบด้วยตนเอง และส่งเสริมให้ครูมีการรายงานความก้าวหน้าของงานและผลงานอย่างสม่ำเสมอ

8.1.4 ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม ทรัพยากรในห้องเรียนและการวัดและประเมินผล ให้มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนโดยเน้นการบูรณาการการอย่างเหมาะสมและกลมกลืนตามสภาพจริงและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนลักษณะและพฤติกรรมต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะของผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 จากการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 1 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย วัตถุประสงค์ วางแผนดำเนินงานจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษากำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน

8.2.2 จากการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 1 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ ส่งเสริม สนับสนุนด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีความทันสมัย ให้ครูได้จัดการเรียนรู้โดยนำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อศึกษามาประกอบการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

8.2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 1 ควรจัดทำยุทธศาสตร์หรือโครงการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความไว้วางใจด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย และด้านความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งทั้ง 3 ด้านส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมหรือเพิ่มขีดความสามารถของครูให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน และมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้บริหารในด้านความไว้วางใจ ด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย และด้านความผูกพันต่อองค์กรเนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้ง 3 ด้านส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

8.3.2 จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู เพียงร้อยละ 23.20 ดังนั้น ควรศึกษาว่ามีปัจจัยอื่น ๆ ไตบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูเพิ่มเติม

9. บรรณานุกรม

- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- เฉลิมชัย ชัดเกล้า และคณะ. (2562). ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตาม การรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(2). 63-77.
- ชิตพล สุวรรณผา และ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. (2557). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 8(1). 95-104.
- ชุตिकाญจน์ สกุลเดช. (2552). การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอน ของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กายสิทธิ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นุชลี อุปภัย. (2555). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรนภา กิตติวิภาส และคณะ. (2562). การศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของครูกับประสิทธิภาพการ สอนของครูในกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 6(2). 103-112.
- วสันต์ สัตยคุณ. (2554). การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิบูลอร นิลพิบูลย์.(2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2563. ยโสธร : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557).รายงานผลการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) ของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

Bloom, B.S. (1976). **Human Characteristics and School Learning**. New York : McGraw–Hill.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement**. 30(3). 607-610.

Medley,D.M. (2003). **Evaluation of Research on Teacher**. In **The International Encyclopedia of Education**. New York : Pergamon Press.

Rojas, Ronald R, (2000). A Review of Models for Measuring Organizational Effectiveness Among for – Profit Nonprofit Organizations. **Nonprofit Management & Leadership**. 11(1). 97-104.